

การพัฒนาสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของ
อาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็น
โรคความดันโลหิตสูง

จิติมา อินทร์เนตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (สาธารณสุขศาสตร์)
สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

การพัฒนาสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง (SELF – EFFICACY ENHANCEMENT WITH PARTICIPATORY LEARNING OF HEALTH VOLUNTEERS PROMOTING THE HEALTH BEHAVIOR OF THE ELDERLY WITH HYPERTENSION)

จิตติมา อินทร์เนตร 5137684 PPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกการพยาบาลสาธารณสุข

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : อาภาพร เผ่าวัฒนา, Ph.D.(Nursing), ปาหนัน พิษขกัญญา,
Ph.D.(Nursing)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลองมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการพัฒนาสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง กลุ่มตัวอย่างคืออาสาสมัครสาธารณสุขกึ่งเขตเมือง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรีแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มเปรียบเทียบกลุ่มละ 30 คน ระยะเวลาในการศึกษา 8 สัปดาห์ เป็นระยะทดลอง 4 สัปดาห์และระยะติดตามผล 4 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน Indendent t-test, Paired t-test, ANCOVA และ Repeated Measure one-way ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้สมรรถนะแห่งตน และทักษะในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง สูงกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<.001$) ทั้งหลังการทดลองและระยะติดตามผล เมื่อเปรียบเทียบภายในกลุ่มทดลอง พบว่า คะแนนเฉลี่ยของทุกตัวแปรที่ศึกษามีความแตกต่างกัน ($F=89.4$, $p\text{-value}<.001$) หลังการทดลองและระยะติดตามผลคะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง การรับรู้สมรรถนะแห่งตน และทักษะในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}<.001$) ส่วนระยะหลังการทดลองและระยะติดตามผล คะแนนเฉลี่ยความรู้เรื่องโรคความดันโลหิตสูง ไม่แตกต่างกัน ($p\text{-value}=.58$)

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นการสนับสนุนว่าการพัฒนาสมรรถนะแห่งตนร่วมกับการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม ส่งผลต่อการเรียนรู้ สร้างความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเอง และนำไปสู่ ทักษะในการส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุที่เป็นโรคความดันโลหิตสูงของอาสาสมัครสาธารณสุข

คำสำคัญ : อาสาสมัครสาธารณสุข/ความดันโลหิตสูง/ การรับรู้สมรรถนะแห่งตน/

พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ/ การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม

SELF – EFFICACY ENHANCEMENT WITH PARTICIPATORY LEARNING OF HEALTH VOLUNTEERS PROMOTING THE HEALTH BEHAVIOR OF THE ELDERLY WITH HYPERTENSION

THITIMA INNETS 5137684 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN PUBLIC HEALTH NURSING

THESIS ADVISORY COMMITTEE: ARPAPORN POWWATTANA,
Ph.D.(NURSING), PANAN PICHAYAPINYO, Ph.D.(NURSING)**ABSTRACT**

The purpose of this quasi-experimental study was to evaluate the effects of an application of self-efficacy with participatory learning for health volunteers who promote the health behavior of the elderly with hypertension. The sample included 60 health volunteers in semiurban Pakkret Amphoe, Nonthaburi province, Thailand, which were divided into experimental and comparison groups of 30 persons each. This study was conducted over a period of 8 weeks with an experimental period of 4 weeks and a follow-up period of 4 weeks. Data were collected by self-administered questionnaires. Statistical analysis was performed using percentage, mean, standard deviation, Independent t-test, Paired t-test, ANCOVA and Repeated Measure one way ANOVA.

The results of this study indicated that the experimental group had a significantly higher mean score of knowledge, perceived self-efficacy, and skill of promoting health behavior when compared to the comparison group (p -value $<.001$) after the experiment and the follow-up period. When compared within the experimental group, the mean scores of studied variables were different across times ($F = 89.4$, p -value $<.001$). Focusing on after the experiment and the follow-up period, knowledge, perceived self-efficacy, and skill of promoting health behavior had a significantly higher mean score than before the experiment (p -value $<.001$). The mean score of knowledge after the experiment was not different from the follow-up period (p -value = 0.58).

The results of this study suggested that an application of self-efficacy with participatory learning had an effect on health volunteers of increasing knowledge, perceived self-efficacy and skills in promoting health behavior of the elderly with hypertension .

**KEY WORDS: HEALTH VOLUNTEER/ ELDERLY WITH HYPERTENSION/
SELF – EFFICACY/HEALTH PROMOTING BEHAVIOR/
PARTICIPATORY LEARNING**